

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΡΑΔΕΛ

Τ Ο Μ Υ Σ Τ Ι Κ Ο Ν

Ἄφησας τὸν κάλαμον παρεδόθη εἰς σκέψεις βαθείας περὶ τῆς πάλης, ἣν εἶχε νὰ ὑποστῇ, περὶ τοῦ μυστικοῦ τοῦ χρυσοῦ φύλλου ἐξ ἄλλου καὶ ἐπὶ τέλους περὶ τοῦ μυστικοῦ, ὅπερ ἐνέκλειεν ἐν τῷ μυθῷ τῆς καρδίας του καὶ ὅπερ ἄκων ὑπεσχέθη ὁ Λαφρεσάνζ, ἄκων δὲ ὁ νοῦς του ἐσταμάτα εἰς μίαν ἰδέαν τὴν ἐπικρατεστέραν, διότι πολλὰκις ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν ἐπαναλαμβάνων ἡμιφώνως:

— Ὅχι, εἶνε ἀδύνατον, θὰ τρελλαθῶ! Ἄγαπᾷ ἄλλον! ἄρα γὰρ ἡμπορεῖ ποτὲ νὰ τὸν λησμονήσῃ!

Εἶτα δὲ ἐπανελάμβανε μετὰ μικρὸν:

— Καὶ ὅμως ἐγὼ, ἐνῶ ἐνόμιζον τὸν ἑαυτὸν μου τόσον ἰσχυρόν, φρικτῶ ὅταν ἀναλογίζωμαι ὅτι θὰ τὴν ἐπανίδω μετὰ δύο ἡμέρας! Ἄλλὰ θὰ μὲ ἀναγνωρίσῃ τοῦλάχιστον; θ' ἀναλαμβάνῃ τὸ φῶς εἰς τὸν ἀσθενῆ τῆς ἐγκέφαλον, θὰ καταπραῖνθῇ ἡ πληγωθεῖσα καρδιά της;

Ἄκων ἔρριψε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ ὠρολογίου, τῆθειμέ-
νου ἐμπροσθέν του ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ ἀφῆκεν ἀναφώνη-
σιν ἐκπληξέως.

— Δύο ἡμῖσι καὶ κληρῖμι ἀκόμη! αὐτὸ εἶνε τρέλλα! Καὶ ὅμως ἔχω ἀνάγκην ὅλων μου τῶν δυνάμεων καὶ ὅλης μου τῆς ἡρεμίας!

Καὶ ταῦτα λέγων προσήλωσε τὸ εὖς ἀσυνήθη ἀκούσας θόρυβον: ἤκούοντο βήματα ἐν τῷ ἰσογίῳ καὶ ἐπὶ τοῦ δαπέδου, καὶ τριγμὸς παρεμφερὴς πρὸς τὸν ὑπὸ μὺς προξενούμενον.

— Πᾶ! εἶπε καθ' ἑαυτὸν ἡμιφώνως, τί νὰ κάμνῃ ἄρα γὰρ ὁ γέρω Σολομών!

Οὕτως ἦν ἔμπορος οἴνων ἄμα καὶ μάγειρος, οὗ τὸ κατὰ-
στημα κατεῖχεν ὅλον τὸ ἰσόγειον τῆς οἰκίας ἀκριβῶς ὑποκά-
τω τοῦ δωματίου τοῦ δημοσιογράφου.

Τοῦ θεοῦ ἐξοκολουθῶντος ὁ Φλαβιανὸς ἐπανελάθει:

— Ὡς φαίνεται ἀκόμη δὲν ἐκοιμήθησαν.

Ἐν τούτοις ἡ περιέργια διηγήθη ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἐπειδὴ τὸν ἐσκανδαλίζεν ὁ τριγμὸς ὅστις ἐξηκολούθει ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου, ἐν αὐτῷ τῷ δαπέδῳ καὶ σχεδὸν ὑπὸ τοὺς πόδας του, ἐγερεθεὶς ὤθησε τὴν ἔδραν ὁ θόρυβος τότε ἐπαυσε παρκατα, πορευθεὶς δὲ ὁ Μωροῦ πρὸς ἐν τῶν παραθύρων ἀνέβηκεν αὐτὰ, μολοντί ἡ ὁδὸς ἦν ἔρημος καὶ σκοτεινὴ, ἐν τούτοις ἐνόμισεν ὅτι διέκρινε τινα φρουροῦντα ἐτέρωθεν τοῦ πεζοδρομίου, προφανῶς δὲ ἐκείνοι ὧν ἡ ἐπιβουλή δις ἀπέτυχεν ἐξυφαινον πάλιν ἀτιμίαν τινὰ ἐναντίον του.

Ὁ Μωροῦ ὠπισθοδρόμησε διαπορῶν τί νὰ πράξῃ, καὶ ἐπειδὴ τὸ κατὰστημα τοῦ γέροντος Σολομώντος, ὡς καὶ πᾶσα ἡ ὁδὸς ἦσαν βεβουησμένα εἰς μέγα σκότος, ἠγγόαι ἂν ἦσαν ἀπλῶς κκοῦργοι, κλέπται, ὅστινες εἰσελθόντες εἰς τὸ εἰσπω-
λεῖον ἐζήτησαν νὰ διαρρήξωσι τὸ ταμιεῖον, δὲν ἐπίθετο ὅμως εἰς τοῦτο, ὧν βέβαιος ὅτι ἐναντίον του εἰργάζοντο, τοῦτο δὲ

καὶ κατεῖδε παρατηρήσας τὸ δεύτερον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ. Ἀπὸ τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ ἐμπόρου ἐφάνη κινουμένη ἄλλη σκιά, ἣτις ἐπλησίασε τὸν ἐνεδρεύοντα, τὴν δὲ σκιάν ἐκείνην, κινουμένην ἐν τῇ νυκτί, ἀνεγνώρισεν ὁ Μωροῦ κάλλιστα: ἦν ὁ Γότθιλ Θούρνερ ὁ ξανθοπώγων.

Οὐδεμίαν πλέον ἐνυπῆρχεν ἀμφιβολία ὅτι ἐναντίον τοῦ Μωροῦ παρεσκευάζετο τι, διὸ ἀνοιξας οὗτος τὴν θύραν τοῦ δωματίου του ἐφθασεν ἐν σπουδῇ πρὸς τὴν κλίμακα, μόλις ὅμως κατήλθεν, ἤκουσθη φοβερὰ ἔκρηξις, ἣτις ἐκλόμισεν ἐκ βάθρων πᾶσαν τὴν οἰκίαν. Ἡ στέγη τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ ἐμπόρου καὶ ἐν ταύτῳ τὸ δάπεδον τοῦ κατωῦνος τοῦ Φλαβιανοῦ ἀνετινάχθησαν, μεγάλα δ' ἀνέθορον φλόγες ἐκ τοῦ γενομένου ρήγματος καὶ ναυτιώδης ὁσμή διεχέετο δι' ὅλης τῆς οἰκίας.

Μετὰ μικρὸν ὁ Φλαβιανὸς τρέχων ἀφικνεῖτο εἰς τὴν ὁδὸν Λαθρουιγέρ...

— Ὅταν σοῦ ἔλεγα ἐγὼ νὰ μὴν βγῆς ἀπ' ἐδῶ, τῷ εἶπεν ὁ Λαφρεσάνζ ἀφοῦ ἤκουσε τὴν διήγησιν τοῦ νέου κινδύνου, ἦν διέφυγεν ὁ φίλος, αὐτοῦ.

— Καλὰ, ἀνταπήνησεν ὁ Μωροῦ, μένω ἐδῶ ἕως αὔριον: αὔριον θὰ ὑπάγω εἰς πλεόν φιλοξένους οὐρανοὺς, ἀλλ' ὅταν ἰδῆς εἰς τῆς κυρίας Σιδωναὶ τὴν βαρωνίδα, ἢ τὸν Θεόδωρον Μενδῶ νὰ μὴ λησμονήσῃς νὰ εἴπῃς μετ' ἀδιαφορίας τὰ ἐπόμενα τὰ ὅποια σοῦ συνέστησα πρὸ πολλοῦ νομίζω: «Κατέθηκα τὸ χρυσοῦν φύλλον εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Γαλλίας». Τοιοῦτοτρόπως θὰ σὲ ἀφήσουν ἡσυχον εἰ ἀχρεῖται, εἰ ὅποια σὲ καταδιώκουν, τοῦλάχιστον μέχρι νεωτέρας διαταγῆς.

— Ὅθὰ πράξω ὅ,τι θελήσῃς, ἀνταπήνησεν ὁ Λέων.

Δ

Γερμανοὶ ἄπεργοι.

Ὅθὰ ἐγκαταλίπωμεν τὸν Μωροῦ διευθυνομένον πρὸς τὸ Σαιν-Μαλώ, καὶ ἐνεκα τῶν ἐρευνῶν τῶν περὶ Πεμπόννη καὶ ἐνεκα διαφόρων συμφερόντων του, ἐνῶ οἱ ἐχθροὶ του εἶνε πεπεισμένοι ὅτι ἐπιστρέφει εἰς Μπραϊτπορτ, εἰς τὸ ὑπόγειον τοῦ Κερατίου Πύργου, δηλαδὴ εἰς τὸ ἀρχικὸν σημεῖον τοῦ ὅλου δράματος, οὗ τὴν ἀφήγησιν ἐξακολουθοῦμεν μόνος ὁ Λαφρεσάνζ ἐγνώριζε τὸν σκοπὸν τοῦ ταξειδίου τοῦ φίλου του, ἀλλ' ὁ νεαρὸς ἐφημεριδογράφος προσεῖχε τὰ μέγιστα καὶ οὐδεμίαν ἀκριτομυθία ἦτο δυνατόν νὰ διαφύγῃ τὸ στόμα του. Ἐπανερχόμεθα εἰς τὸν Θεόδωρον Μενδῶ.

Ἀκριβῶς ὅποτε ὁ Μωροῦ ἠλλασσεν ἀμαξοστοιχίαν ἐν τῇ Grande ceinture καὶ μετὰ μεγάλην καμπὴν ἀνεχώρει διὰ τοῦ σιδηροδρόμου τῆς Βρετανίας, δηλαδὴ περὶ τὴν 9ην ὥραν τῆς πρωίας, ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ βιενναίου «Ἐωθινοῦ Ταχυδρομίου» ἔκρουε νευρικῶς τὸν κώδωνα τῆς θύρας τῆς οἰκίας

τῆς βαρωνίδος δὲ Γούγκα. Γνωρίζομεν ἤδη ὅτι ἡ βαρωνίς τὴν νύκτα ὡς καὶ τὴν ἡμέραν ἦτο ἐτοιμὴ πάντοτε νὰ δέχεται τοὺς φίλους της, ἢ κάλλιον εἰπεῖν, τοὺς συνενόχους της. Ὁ θυρωρὸς μάλιστα διεβίβασε τηλεφωνικῶς εἰς τὸν θαλαμηπόλον τὸ ὄνομα τοῦ Θεοδώρου Μενδῶ, καὶ εὐθὺς ἐδόθη ἡ διαταγὴ νὰ τὸν ἀφήσωσι ν' ἀναβῆ: καὶ ὁ κατάσκοπος ἀνέβη σιγά, σιγά τὴν πρὸς τὸν πρῶτον ὄροφον ἄγουσαν κλίμακα.

Προὔπηγτησεν αὐτὸν ἡ Γερτρούδη Ἔρτσεν.

— Δύναται ἡ κυρία σου νὰ μὲ δεχθῆ ἀμέσως, μικρὰ ;

— Ναί, κυριε Μενδῶ, ἀνταπήνησεν ἡ Γερτρούδη βέβαια, ἡ κυρία εἶνε πάντα ἐκεῖ διὰ τὸν κύριον, ἀλλὰ πόσον φαίνεσθε τεταραχμένοι, κυριε Θεόδωρε, τί τρέχει ἄρα γε πάλιν ;

— Θὰ σοῦ τὸ εἶπω μετ' ὀλίγον, διότι ἔχω νὰ σὲ ἐρωτήσω κάτι τι, ἀλλὰ πρὸ παντὸς θέλω νὰ ὁμιλήσω πρὸς τὴν βαρωνίδα.

— Πολὺ καλὰ, ἀπεκρίθη ἡ ἀρχαία ἀνθρώπις, προπορευθεῖσα τοῦ Θεοδώρου καὶ ἀνοίξασα αὐτῷ πολλὰς θύρας. Θὰ εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας ὅποταν θελήσετε.

Ἡ βαρωνίς ἴστατο ὀρθία ἐν μέσῳ τοῦ ἰδιαιτέρου αὐτῆς δωματίου, ἀκούσασα δὲ τὸν θόρυβον τῆς θύρας ἐστράφη ἀποτόμως καὶ ἔδειξε τὸ συνισταμένον αὐτῆς πρόσωπον. Ἐν τοῖς συνισταμένοις αὐτῆς δακτύλοις ἐκράτει χαρτίον κεκαλυμμένον ὑπὸ ἀλλοκότων σημείων καὶ ἐποίησε πρὸς αὐτὸν κίνημα διὰ τῆς κεφαλῆς, ὡσεὶ ἤθελε νὰ τῷ εἶπῃ :

— Πῶς ; τὰ ἐμάθετε !

— Ναί, ναί, ἐπανέλαθεν ὁ Θεόδωρος, τί ἀτυχία εἶνε αὕτη ; Τέλος πάντων θὰ λάβωμεν τὴν ἐκδίκησίν μας, θὰ ἐπιτύχωμεν ἐπὶ τέλους. Ὁ Γότλιβ δὲν ἦτο ἐπιτήδειος, ἢ δὲν ἦτο εὐτυχής, ἀδιάφορον, τὸ πρᾶγμα δι' ἡμᾶς εἶνε τὸ αὐτό.

— Ἀδιάφορον, εἶπεν ἡ βαρωνίς συσπῶσα τὰς χεῖρας, δὲν ἤξεύρετε τί μοῦ εἶπε χθὲς εἰς τὴν οἰκίαν τῶν Σιωδναί ὁ Λαφρεσάνζ — καὶ αὐτὸ τὸ ἔκαμε κατὰ σύστασιν τοῦ ἀναθεματισμένου Μωροά, μοῦ εἶπεν ὅτι τὸ χρυσοῦν φύλλον κατετέθη εἰς τὴν τραπεζάν τῆς Γαλλίης καὶ εἶνε πράγματι ἐκεῖ ματαίως θὰ προσπαθήσωμεν, δὲν θὰ ἠμπορέσωμεν νὰ τὸ λάβωμεν ἀπὸ ἐκεῖ.

— Δηλαδὴ τίποτε δὲν εἶνε ἀδύνατον, ὁμολογῶ ὁμως ὅτι τὸ φρούριον ἐκεῖνο μὲ τρομάζει, ἀλλὰ τὸ χρυσοῦν φύλλον δὲν σημαίνει τίποτε, τὰ κρυπτογραφικὰ γράμματα εἶνε τὸ πᾶν, ὁ δὲ Μωροά ἢ θὰ τὸ ἔχη ἐπάνω του ἢ θὰ τὸ ἐμάθεν ἀπ' ἐξῶ. Ἐὰν ἦτο δυνατόν νὰ περιορισθῆ αὐτὸ τὸ δυσαρρεστον πρόσωπον ἐν μέσῳ τεσσάρων τοίχων καὶ νὰ φυλαχθῆ καλὰ, θὰ κατωρθώναμεν νὰ τὸν κάμωμεν ἔμπιστον.

— Αὐτὴν τὴν ἰδέαν πρέπει νὰ τὴν βασανίσωμεν ὀλίγον, εἶπεν ἡ βαρωνίς.

— Ἀλλὰ δὲν ἐγείνεν ἐραστὴς σας ;

Ἡ κυρία δὲ Γούγκα ἐκίνησε τοὺς ὄμους.

— Παρῆλθον αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι σήμερον μὲ βδελύσεται, τόσοσ μάλλον καθ' ὅσον ἠσθάνθη πρὸς ἐμὲ κάποιαν κλίσιν καὶ ματαίως ἤθελον ἀποπειραθῆ νὰ διαδραματίσω πρόσωπον Δαλιδάς, καθόσον δὲν θὰ κατώρθουν ν' ἀποκόψω τὰς τρίχας του.

— Ἀφοῦ μάλιστα, ἀνταπήνησεν ὁ Θεόδωρος ἔχει τὴν κόμην βραχυτάτην.

— Ἄς ἀφήσωμεν τώρα αὐτὰ, εἶπεν ἡ βαρωνίς, καὶ ἄς μάθω τὴν αἰτίαν τῆς τοσοῦτον πρωϊνῆς ἐπισκέψεώς σου.

— Μὲ ἐπεφόρτισαν μὲ μίαν ἀφόρητον ἀγγαρεία... ὁ ταγ-

ματάρχης Γούντερ ἦλθε εἰς τὴν οἰκίαν μου χθὲς τῷ ἑσπέρας, εἴμπορῶ μάλιστα νὰ εἶπω τὴν νύκτα, νὰ μοῦ δώσῃ διαταγὴν ν' ἀναχωρήσω σήμερον τὸ πρωῖ ... εἰς τὰς ἐνδεκα θὰ εἶμαι μακρὰν τῶν Παρισίων.

— Καὶ ποῦ πηγαίνεις ;

— Πάλιν πρόκειται περὶ ἀπεργίας, κατὰ πρῶτον μὲν εἰς Ἀνίχην, κέντρον μεταλλουργῶν καὶ ἔπειτα εἰς Σομαίν, παρακαταθήκην γαιάνθρακος. Ἐὰν κατωρθοῦτο ἡ καταστροφὴ τοῦ ἐμπορεύματος τοῦ εὐρισκομένου εἰς τὴν ἀποθήκην, θὰ εἴχομεν ἐξαιρετικὸν ἀποτέλεσμα... Τέλος πάντων ἔχομεν ἀνθρώπους ἐκεῖ κάτω, καὶ ἀπὸ τινος εἰργάσθησαν ἐξαιρετικὰ διὰ νὰ ἀντιναξοῦν εἰς τὸν ἀέρα τὸ μεταλλεῖον.

Ὁ Θεόδωρος Μενδῶ προσέτριψεν ἰσχυρῶς τὰς χεῖρας ἐκ χροᾶς.

— Λοιπὸν ἀναχωρεῖτε ;

— Ναί, καὶ ὡς ἐννοεῖτε καλῶς ἦλθον νὰ σας εἰδοποιήσω, νὰ σας εἶπω καλὴν ἐντάμωσιν, νὰ σας εἶπω νὰ μὴ κάμετε καρμῖαν ἀπερισκεψίαν κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου.

— Σιωπάτε δά, ἀγαπητέ, εἶπεν ἡ κ. δὲ Γούγκα ἐν ἀνυπομονησίᾳ προδιδούσῃ περιφρόνησιν. Μὴ παραπονήσθε διὰ τὰς ἀπερισκεψίας μου, αἱ ὁποῖαι θὰ σας φέρουν μεγάλαν ὠφελείαν, ὅταν μετὰ εὐτελείας καταγγέλλετε αὐτάς.

Ὁ Θεόδωρος ἐταράχθη καὶ ἐγένετο κατέρυθρος.

— Βαρωνίς, τί νομίζετε λοιπὸν ;

— Δὲν νομίζω τίποτε, ἀλλ' εἶμαι βέβαια ὅτι ἐπήγες καὶ μὲ κατήγγειλες εἰς τὸν πρίγκηπα. . . Ἄλλ' ὀλίγον μὲ μέλει ἀγαπητέ μου, δὲν θυμῶνω μαζὴ σου, κάμνεις τὸ ἐπαγγελματῶ σου καὶ ἐν συνειδήσει, καθὼς πρέπει.

— Δὲν θέλω νὰ λάβω τὸν κόπον νὰ ὑπερασπίσω τὸν ἐαυτὸν μου, ἀνταπήνησεν ὁ Μενδῶ.

— Καθόσον θὰ ἦτο ἀνωφελές, εἶπέ μοι τὸν σκοπὸν τῆς πρωϊνῆς σου ἐπισκέψεως, ἀπὸ ἐκεῖ ἔπρεπε ν' ἀρχίσης.

— Λοιπὸν ἔχω διαταγὴν νὰ πάρω μαζὴ μου τὸν Γότλιβ Θούρνερ, καὶ αὐτὸς τώρα κρύπτεται, ἡ δὲ Γερτρούδη Ἔρτσεν ἤξευρει βέβαια ποῦ εἶνε.

Βεβαίως ἡ Γερτρούδη ἐγνώριζε καλλίστα ποῦ εὐρίσκεται ὁ Γότλιβ της, ἔπρεπεν ὁμως νὰ φησῆ ὅτι τὸ ἠγνοεῖ. Καὶ δὲν εἶπε μὲν ποῦ ἀνεζήτησεν αὐτὸν, τὸ βέβαιον ὁμως εἶνε ὅτι ὁ κολοσσὸς μετὰ μικρὸν ἀφικνεῖτο εἰς τὸ μικρὸν δωματίον τῆς βαρωνίδος, ὀδηγούμενος ὑπὸ τῆς θαλαμηπόλου.

Πόθεν ἤρχετο ;

Ἡ Γερτρούδη τὸν εἶχε κρύψει ἐν τῷ δωματίῳ της ἴσως, ἐν τῷ ὑπερώῳ τῆς οἰκίας, φοβουμένη μήπως ἀναζητηθῆ ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας, διότι ἀπὸ τινος ἠθεώρει ὅτι ὁ ἀγαπητὸς της πρῶην δεσμώτης τοῦ Σπανδᾶου ἐπλήθυνεν ἀκριβὰ ἀπὸ τινος τὴν ἐλευθερίαν του.

Ἡ κόρη αὕτη τῶν τριῶν, ἡ κατάσκοπος αὕτη, ἠσθάνετο μεγάλην ἀδυναμίαν πρὸς τὸν Γότλιβ της, τοῦτο δὲ κατεφαίνετο ἐκ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν παρετήρει αὐτὸν θαυμάζουσα τὰς μεγάλαν αὐτοῦ χεῖρας, τοὺς εὐρεῖς ὄμους καὶ τὰς χρυσιζούσας τρίχας τοῦ πώγωνος αὐτοῦ, αἵτινες ἔστιλβον δίκην ἀναλαμπῆς πυρᾶς.

— Ἐχω μίαν διαταγὴν διὰ σέ, Γότλιβ, τῷ εἶπεν ὁ Θεόδωρος Μενδῶ.

Καὶ συνάμα ἔδειξεν εἰς τὸν τούτον Γολιάθ τεμάχιον χρ-

του, φέροντος δύο γραμμὰς ἀκατανόητων εἰς πάντα ἄλλον σημείων.

Ὁ Γότλιβ ἔμεινεν κεχηνὸς καὶ ἀπεκρίθη ἐν παρεφθαρμένῃ γερμανικῇ γλώσσῃ :

— Ναί, κύριε Θεόδωρε.

— Λοιπὸν πολὺ καλὰ, ἀπήντησεν ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ βιενναίου « Ἐωθινοῦ Ταχυδρόμου », θ' ἀναχωρήσωμεν ἐντὸς ὀλίγου.

Ἡ Γερτρούδη ἔρπτεν μετὰ προσοχῆς καὶ ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου θερμῶς ἵστατο ἐν γωνίᾳ τοῦ μικροῦ δωματίου σχεδὸν κρυπτομένη ἔμπροσθεν παραπετάσματος, ἀκούσασα ὅμως τοὺς τελευταίους λόγους τοῦ Θεοδώρου, ἐνεφανίσθη αἰφνης συνοφρυωμένη.

— Καὶ ποῦ τὸν ὑπάγετε ἔτσι, κύριε Μενδῶ ; τὸν ἠρώτησεν.

Ἡ βαρωνίς ἀνέτεινε τὴν κεφαλὴν.

— Γερτρούδη ! ἀνέκραξε μετὰ φωνῆς, ἥτις ἤρχιζε νὰ προδίδῃ ὀργήν.

— ὦ ! κυρία ! ἀνταπήντησεν ἡ θεράπαινα, χωρὶς νὰ φανῆ ὅτι ἐφοβήθη· δὲν ἠμπορεῖτε νὰ μὲ κατακρίνετε πῶς δὲν εἶμαι ἀφωσιωμένη καὶ ὅτι δὲν ἔχω ζῆλον καὶ ὑπακοήν, ἀλλ' ἀπὸ πολὺν καιρὸν μεταχειρίζονται πάρα πολὺ τὸν Γότλιβ καὶ τοῦ λέγουσιν τόσα πράγματα νὰ κάμῃ, τὰ ὅποια ἠμποροῦν νὰ μᾶς φέρουν πολλὰ δυσάρεστα, διότι ἂντὸν φυλακίσουν ἐδῶ εἰς τὴν Γαλλίαν, θ' ἀποφυλακισθῇ πολὺ δυσκολώτερα παρὰ εἰς τὸ Σπυρνόου, καὶ ἐγὼ δὲν θέλω νὰ πάθῃ τίποτε ἀπ' αὐτὰ ὁ Γότλιβ, εἶνε ἰδιόκός μου, εἶνε ὁ ἀγαπητικὸς μου, δὲν θέλω οὔτε νὰ τὸν ἐγγίσουν.

Ἡ δὴλωσις αὕτη τῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ ἔρωτος τῆς Γερτρούδης ἐφαιδρυνε τὸ πρόσωπον τοῦ Γότλιβ, ὅστις ἀνοίξαε πάλιν τὸ στόμα ἐδείξε τοὺς κιντίνους αὐτοῦ ὀδόντας.

— Λοιπὸν, εἶπεν ἡ βαρωνίς διὰ συριστικῆς φωνῆς νημί-
ζεις ὅτι ἔστερξαν νὰ μὴ τὸν τυφελίσουν καὶ ὅτι τὸν ἀπέλυ-
σαν ἀπὸ τὰς φυλακὰς διὰ νὰ τὸν κάμουν ὑπουργόν ;

Οὐδ' ὁ συλλογισμὸς οὗτος ἤρκεσε νὰ καταβάλῃ τὴν ἐπιμονὴν τῆς Γερτρούδης, ἥτις κινούσα τὴν κεφαλὴν ἐπανελάμβανε :

— Δὲν θέλω νὰ μοῦ ἐγγίσουν τὸν Γότλιβ, δὲν θέλω νὰ πάθῃ τίποτε.

Ἐπὶ τέλους ὁ Γερμανὸς καθυσύχασεν αὐτήν, ἥτις ἐνεκαρτέρησεν, ἂν καὶ ὁ τελευταῖος αὐτῆς λόγος ὑπῆρξεν ἀπειλή.

— Κύτταξε νὰ μὴ πάθῃ τίποτε, εἶπεν ὑποκώφως, ἄλλως νὰ μείνη βέβαιος ὅτι θὰ ἤξερῶ ποῦ νὰ σὲ εὔρω.

Ἡ βαρωνίς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀνεχθῇ τὴν αὐθάδειαν ταύτην, καὶ τείνασα τὴν χεῖρα καὶ τὴν θύραν δείξασα εἶπεν ἐπιτακτικῶς :

— Γερτρούδη, ἔξω· καὶ ἂν ποτὲ πάθῃ τίποτε ὁ Γότλιβ σου, σὺ θὰ εἶσαι ἡ αἰτία.

Μετὰ μικρὸν ὁ Θεόδωρος Μενδῶ καὶ ὁ συνένοχος αὐτοῦ ἀπῆρχοντο ἐκ τοῦ μαγάρου τῆς ὁδοῦ Προνύ.

Εἶπομεν ἤδη ὅτι ἀπῆρχοντο εἰς τὸ θέατρον ἀπεργίας τινός. Ἐκεῖ ὁ Θεόδωρος Μενδῶ ἄμα ἔφθανε, δὲν ἦτο πλέον ἀνταποκριτὴς τοῦ βιενναίου « Ἐωθινοῦ Ταχυδρόμου », ἀλλ' ὁ ἀναρχικὸς, ὁ καταστροφεὺς καὶ ὁ ὑπερσπιστής τῶν πενήτων Βάλτερ Χάνδελ.

Ὁ Βάλτερ Χάνδελ ἦτο γνωστότατος ἐν τοῖς μεταλλουργικαῖς κέντροις καὶ πέραν τῶν ὁρίων, καὶ ἦτο τις βέβαιος

ὅτι θ' ἀνέβρῃ αὐτὸν ἐν πάσῃ ἀπεργίᾳ διεγείροντα τοὺς ἐργά-
τας καὶ παροτρύνοντα αὐτοὺς εἰς ἐμπρησμούς καὶ διαρπαγὰς·
ὅτε δ' ἐπέστρεφεν εἰς Παρισίους, ἀφίνων ὀπισθεν αὐτοῦ σω-
ρους ἐρειπίων, ἐξ ἑνός μὲν ἀπενέμοντο αὐτῷ εὐχαριστήρια
ὑπὸ τοῦ συμβουλίου, ἐξ ἄλλου δ' ἐλάμβανε φιλοδώρημα παρὰ
τοῦ βαρῶνου Ἀγκερλακ, ὃν ἐπεσκεψάτο καὶ πρὸ τῆς μετὰ
τοῦ Γότλιβ ἀναχωρήσεώς του, μόνον καὶ μόνον ἵνα λάβῃ
τὰ ὁδοιπορικὰ του ἐξόδα.

Ἡ Σομαίν, ἡ παρακαταθήκη τῶν γαιανθράκων, διετέλει
ἐν μεγάλῳ ἀναθρασμῷ, καθόσον οἱ ἀμαξεῖς ἀπῆτουν αὐξήσιν
τῆς ἀμοιβῆς των, ἣν δὲν ἠδύνατο ποτὲ νὰ χορηγήσωσιν, ὡς
ἐκ τῶν μεγάλων ζημιῶν τῶν ἐταιριῶν κατὰ τὸν προγενέστε-
ρον πόλεμον.

Σοβαραὶ ἀπεργίαι ἐγένοντο, αἱ μετὰ τῶν σιδηροδρόμων
καὶ τῶν μεγάλων ἐργοστασιῶν συμφωνίαι, μὴ ἐκτελεσθεῖσαι,
ἠκυρώθησαν, καὶ τὰ ἡμέτερα δυστυχήματα, τὰς ἡμετέρας
διενέξεις καὶ τὰς ἡμετέρας συμφορὰς ἐπωφελῆτο, ὡς συνήθως,
ἡ Γερμανία. Ἀπὸ πολλῶν μηνῶν ὀλόκληρον τὸ ἀνθρακσό-
φρον λεκανοπέδιον εἶχε διεγερθῆ ἐπιτηδείως, τὸν δὲ καταρ-
μένον λόγον ἔφερον ἐργάται, πάντες λεγόμενοι Ἀλσατιανοὶ
καὶ Λωρραίνιοι, οἵτινες ἐτάχθησαν εἰς τὰ διάφορα μεταλλεῖα
δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ, καὶ οἵτινες ὡς συμβαίνει πάντοτε εἶπον
εἰς τὸν ἐργάτην ὅτι ἦν θῦμα αἰσχροῦς ἐκμεταλλεύσεως καὶ ὅτι
ὁ πλοῦσιος ἐκ τοῦ ἰδρώτος αὐτοῦ ἐπαχύνετο.

Τῷ εἶπον βεβαίως πᾶσαν μωρίαν, ἐξ ἐκείνων, αἵτινες δυνα-
τὸν νὰ καθίστανται πιστευταί, ἀλλ' αἵτινες προξενούσι τόσα
δάκρυα καὶ τόσην αἱματοχυσίαν.

Τὸ ἀνθρακοῦχον ἔδαφος τῆς Ἀνίγης εἶνε διηρημένον εἰς πολ-
λὰς ἐκμεταλλεύσεις καὶ σπουδαιοτάτη αὐτῶν εἶνε ἡ τῆς Μαν-
τοῦ, ἥς προϊστάται ἀνὴρ χρηστός καὶ νουεχῆς, ἐξαιρέ-
τος οἰκογενειάρχης, λατρουόμενος ὑπὸ πάντων τῶν τιμίων
ἐργατῶν τῆς περιφερείας ὀνομάζεται Ρουβραί, εἶνε δὲ νυμ-
φευμένος ἐξαιρετικὸν γυναῖκα καὶ πατῆρ δύο ἐρκαμίων τέκνων,
τοῦ μὲν ἄρρενος δωδεκαετοῦς, τοῦ δὲ ἄκταετοῦς θυγατρῖου.

Ὁ ἄνθρωπος οὗτος θὰ διῆγεν εὐδαιμονέστατον βίον ἐκ
πάντων τῶν εἰς τὴν ἐργασίαν ἀφωσιωμένων, ἐὰν μὴ κατέ-
τρυχεν αὐτὸν ἀενάως ἡ ἀνησυχία, ἣν τῷ ἐπροξένει ἀπὸ πολ-
λῶν ἐτῶν ἡ ἐκμετάλλευσίς τοῦ ἀνθρακωρυχείου τῆς Μαντοῦ.

Ὁ βιομήχανος δὲν ἠρέσθη εἰς τὸ νὰ διευθυνῇ μεγάλα
συμφέροντα, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν περιουσίαν διέθηκεν
εἰς τὴν ὀρυκτολογικὴν ἐκμετάλλευσιν, ἀπὸ πολλῶν δ' ἐτῶν
ἠσθάνετο κλονούμενον ὑπὸ τοὺς πόδας του τὸ ἔδαφος, καθό-
σον τὸ μὲν προσωπικὸν τοῦ ἀνθρακωρυχείου διεφθείρετο ἡρέμα,
ἀλλ' ἀσφαλῶς, ἐνίοι δὲ τῶν ἐργατῶν καταλιπόντες τὴν Μαν-
τοῦ ἐλάμβανον θέσιν ἀλλαχού, διότι ἐζητοῦντο καὶ ἐνεβάλ-
λοντο εἰς πειρασμὸν διὰ προσφορὰς ἀνελπίστων ὠφελιμῶν.

Ὁ σκοπὸς τῆς τοποθετήσεως ταύτης τῶν ἐργατῶν ἦτο νὰ
ὑπάρχωσι πανταχοῦ ἄνθρωποι ἔτοιμοι εἰς τὸ ἔργον τῆς κατα-
στροφῆς.

Ὁ κ. Ρουβραί ἠσθάνετο ὑπονομευομένην τὴν ἐπιχείρησιν·
οἱ ἐργάται δὲ τὸν ἠγάπων πλέον, οὐδ' εὐλαβοῦντο αὐτὸν ὡς
τὸ πρῖν, αὐτὸς δ' ἐνόει τὴν ἐχθροπάθειαν καὶ τὸ χεῖροτε αὐξά-
νον ἐναντίον του μῖσος· ἐτόλμων μάλιστα ν' ἀπειθῶσι πρὸς
αὐτὸν καὶ ἐθεώρει ὅλως ἐγγίζουσαν τὴν στιγμήν καθ' ἣν οἱ
ἐργάται αὐτοί, ὑπὲρ ὧν τὰς μεγίστας κατέβαλε τῶν θυσιῶν,
θ' ἀπεστάτων ἐναντίον του.

Τὴν ἐπιούσαν τῆς εἰς Σομαίν καὶ Ἀνίχης ἀφίξεως τοῦ Βάλτερ Χάνδελ καὶ τοῦ Γότλιβ Θούρνερ—διότι διέβησαν τὴν γενικὴν παρακαταθήκην μετὰ μικρὸν ἐν αὐτῇ σταθμὸν—ὁ κ. Ρουβραὶ εὐρίσκειτο ἐν τῷ γραφείῳ του· ἐφαίνετο δ' ἐνεργητικὸς καὶ δραστήριος ἀνὴρ ἐκ τῆς ζωηρότητος τοῦ προσώπου, τῶν καθαρῶν ὀφθαλμῶν, τῶν εὐρέων ὤμων, τοῦ βραχέως πώγωνος καὶ τῆς βραχείας, ὡσαύτως κόμης, καὶ ἡλικίας τεσσαράκοντα πέντε περίπου ἐτῶν ἢ σύζυγος, γυνὴ συμπαθητικὴ, ἑκνή, κυανόφθαλμος καὶ χρώματος ἀλαμπύς, δὲν ἀπέστρεφε τὸ βλέμμα ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐμάντευε, παρὰ τὰς προσπαθείας ἐκείνου νὰ φανῆ εὐθυμὸς καὶ ἄνευ ἀνησυχίας, ὅτι ὀδυνηρὸν τι τῇ ἀπέκρυπτε.

— Δὲν ἔχομεν τίποτε νέα, φίλε μου; ἠρώτησε τραμούση πὺς τῇ φωνῇ ἡ κυρία Ρουβραὶ, τὰ πράγματα δὲν πηγαίνουν ὡς ἐπιθυμοῦμε;

— Ναὶ μὲν δὲν πηγαίνουν καθ' ὅλα καλὰ, εἶπεν, ἀποφυγῶν ν' ἀποκριθῇ ἀπ' εὐθείας, ἀλλὰ καὶ δὲν ὑπάρχει λόγος ν' ἀνησυχώμεν. Αἱ δυσκολίαι αὗται δὲν ἔχουν ἀποτελέσματα... τί τὰ θέλεις; διερχόμεθα φοβεράν κρίσιν, ἀλλὰ θ' ἀπαλλαγώμεν ἀπ' αὐτὴν τῇ βοήθειᾳ τοῦ Θεοῦ.

Ἡ κυρία Ρουβραὶ ἠθέλησε νὰ ἐπιμείνῃ, ὅτε ἀνεώγη ἡρέμα ἡ θύρα καὶ ἐπεφάνη ἐπὶ τῆς φλίας ἀνὴρ ὑψηλὸς καὶ ἀρρενωπός, κυφὸς καὶ βραχυλαίμος. Οὗτος ἰδὼν αὐτὴν ἀπεσύρθη.

— Τί τρέχει, Τρεγάν; ἠρώτησεν ὁ διευθυντὴς τοῦ μεταλλουργείου.

— Τίποτε, τίποτε, μὲ συγχωρεῖτε, ὁμιλεῖτε μετὰ τῆς κυρίας σας· θὰ ἐπιστρέψω ἀργότερα, δὲν εἶνε καμμιά βία.

Ὁ κύριος Ρουβραὶ παρετήρησε καλῶς τὴν ἀλλοίωσιν τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ ἐργοδηγοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἐνόησεν ὅτι ἡ σιωπὴ ἐκείνη προήρχετο ἐκ τῆς παρουσίας αὐτῆς ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ διευθυντοῦ.

Ὁ πολιόβριξ γέρον Τρεγάν ἀπεσύρθη, ἡ δὲ κυρία Ρουβραὶ λαβοῦσα τὸ ἐργόχειρόν της, ἀπεσύρθη καὶ αὕτη περιαλγῶς, χωρὶς ὁ σύζυγος δι' ἐνὸς κἂν λόγου νὰ ζητήσῃ νὰ τὴν ἀναχαιτίσῃ.

Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἐδάκρυον, φαίνεται δὲ ὅτι τὰ πράγματα ἦσαν λίαν σοβαρά, ὥστε ὁ σύζυγός της τὸ πρῶτον τότε νὰ φανῆ μὴ ἔχων ἐμπιστοσύνην πρὸς αὐτὴν.

Ὁ γέρον Τρεγάν παρεφύλαττε βεβαίως ἵνα ἴδῃ ἀπερσομένην τὴν γυναῖκα, διότι ἐπανῆλθε πᾶραυτὰ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κυρίου του· οὗτος δὲ πλέον δὲν τὸν ἠρώτησεν, ἀλλὰ περιώρισθη μόνον νὰ τῷ εἴπῃ:

— Τί, δὲν πᾶμε καλὰ, Τρεγάν, αἰ;

Ὁ ἐργοδηγὸς ἐκίνησε νευρικῶς τὴν φαλακρὰν αὐτοῦ κεφαλὴν.

— Νομίζω, κύριε διευθυντά, ὅτι πᾶμε πολὺ ἀνάποδα· οἱ ἀνθρώποι μας εἶνε κατατρελλωμένοι καὶ δὲν ἀκούν κανένα, δὲν ἀκούν τίποτε.

— Τέλος πάντων τί θέλουν;

— Ἀνοησίας, μωρίας, ἀνέκραξε μετ' ἐξάψεως ὁ πρῶτος ἐργάτης. Γνωρίζουν πολὺ καλὰ, ὅτι οἱ μέτοχοί σας καὶ σεις εὐρίσκεσθε εἰς κρίσιμον θέσιν καὶ ὅτι ἀπὸ δεκακοτῶ τῶρα μηνῶν πηγαίνετε πρὸς τὴν καταστροφὴν ἢ ἱστορία τῶν σανιδωμάτων εἶνε ἀπλῆ πρόφασις, τὸ κυριώτερον, ὅμως εἶνε ὅτι ζητοῦν περιπλέον 10 λεπτὰ καθ' ὥραν καὶ ἐλάττωσιν τῶν ὥρῶν τῆς ἐργασίας κατὰ δύο.

— Ἀλλὰ γνωρίζουν καλὰ ὅτι τοιοῦτοτρόπως ἐπέρχεται ὄχι μόνον ὁ ὀλεθρὸς μου, ἀλλὰ καὶ ὁ ὀλεθρὸς τῶν μετόχων καὶ τοῦ μεταλλείου; ἀνέκραυγασεν ὁ κύριος Ρουβραὶ.

— Ἀκριβῶς αὐτὸ ζητοῦν· τοὺς πείθουν κακοήθεις ἄνθρωποι οἱ ὅποιοι ὀλονέν τοὺς λέγουν ὅτι τὸ μεταλλεῖον θὰ γείνη ἰδιωκτησίᾳ των καὶ ὅτι θὰ εἶνε ὅλοι κύριοι!... Ἀνοησίαι, σὰς εἶπα, κύριε, μωρίαι!

— Καὶ ποῖος τοὺς ἐξερεθίζει;

— Ὁ μὲν καὶ ὁ δέ, καὶ ἀρχαῖοι ἐργάται καὶ ἀπὸ τοὺς νέους. Ἄχ! ἐὰν ἐπηγαίνετε χθὲς εἰς τοῦ Βαθύλα, τοῦ ζυθοπώλου, εἰσπώλου καὶ ρακοπώλου... Ἄχ! Θεέ μου καὶ Κυρία! σὰς ἐστόλισαν ὁἶ!

Ὁ διευθυντὴς τοῦ μεταλλείου ἐμειδίασεν, ἀποδεικνύων διὰ τούτου τελείαν ἀδιαφορίαν· ἐπετέλει τὸ καθήκον του καὶ διὰ τὰ λοιπὰ ὀλίγον τὸν ἐμελεν.

— Εἶπον ὅτι θὰ μὲ φονεύσουν, ναί, Τρεγάν; Λοιπὸν θὰ πράξουν κακούργημα. Ἐγὼ συνηγόρησα πάντοτε ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν, πάντοτε τοὺς ὑπερήσπισα καὶ πάντοτε τοὺς ἐπροστάτευσα... Ὅ,τι εἶνε νὰ γείνη καλῶς νὰ γείνη ὁ θάνατός μου δὲν θὰ τοὺς ὠφελήσῃ πολὺ, καὶ λησμονοῦν οἱ ἄθλιοι ὅτι θ' ἀφήσω ὀπισθὲν μου σύζυγον καὶ τέκνα! Ἐνὶ λόγῳ τὰ πράγματα εἶνε ἐπιφοβα.

Ὁ γέρον Τρεγάν κατένευσε.

— Νομίζω ὅτι ἡ ἀπεργία θὰ γίνη αὐριον πρωί, θὰ μαζευθοῦν ἀπόψε εἰς τοῦ Βαθύλα... Οἱ ἄγνωστοι τῶν Παρισίων πηγαίνουν ἐκεῖ νὰ ἠμιλήσουν, ὁ δὲ Βαθύλας, ὁ ὅποιος δὲν χάνει τίποτε, καθόσον ἀπεναντίας πίνουσιν ὅλην τὴν ὥραν, τοὺς ἰδοὶ τὴν αἵθυσάν του. Ἄ! θέλετε νὰ σὰς εἰπῶ κἄτι τι, κύριε; πολὺ ἄσχημα ἐκάμετε· ποῦ ἐβῆκατε ἐκεῖνον τὸν ἄθλιον εἰς τὴν θύραν· αὐτὸς πνέει τὰ μένεα, καὶ ἐπὶ τέλους θὰ σὰς κατὰφέρῃ καμμιά... Ἀλλὰ.. δὲν λέγω λόγια, διότι δὲν ἀγαπῶ τὰς περιαιτολογίας... νὰ εἴσθε βέβαιαι ὅτι θὰ χυθῇ αἷμα πρὶν ἐγγίσειν μίαν τρίχα τῆς κεφαλῆς σας...

— Κιλά, καλὰ Τρεγάν, γνωρίζω καλὰ ὅτι δύναμαι νὰ βασισθῶ εἰς σέ καὶ εἰς ἄλλους ἀκόμη.

Ὁ ἐργοδηγὸς ξέων τὸ σὺς,

— Ἐὰν ἐτόλμων, εἶπε περιδεῶς.

— Τί ἐὰν ἐτόλμας, Τρεγάν;

— Νὰ ἐώσω εἰς τὸν διευθυντὴν μου... ὄχι συμβουλήν, ποτὲ δὲν θὰ τὸ καμῶ αὐτὸ, ἀλλὰ τὴν γνώμην μου.

— Τί ἐννοεῖς, καλέ μου φίλε;

— Λοιπὸν, ἐγὼ ἂν ἤμουν εἰς τὴν θέσιν σας, κύριε διευθυντά, θὰ ἔφευγα καὶ θὰ τοὺς ἄφινα νὰ τὰ ξεμπερδεύσουν μόνον των θὰ ἔφευγα μὲ τὸν σιδηρόδρομον μὲ τὴν γυναῖκά μου καὶ μὲ τὰ παιδιὰ μου καὶ θὰ τοὺς ἄφινα μόνους νὰ τὰ διορθώσουν καὶ θὰ τὴν ἐπάθαιναν πολὺ εὐμόρφα· σὰς παρακαλῶ νὰ τὰ πιστεύσετε.

Ὁ κ. Ρουβραὶ ἐκίνησεν ἐνεργητικῶς τὴν κεφαλὴν.

— Ποτέ, ἀνέκραξε, δὲν θ' ἀφήσω τὴν θέσιν μου, αὐτὸ εἶνε ἀνάνδρον. ὦ! ἐὰν ἤδυναμην, ἐὰν εἶχον τὸν καιρὸν νὰ προφυλάξω μόνον τὴν σύζυγόν μου καὶ τὰ τέκνα μου, θὰ τὸ ἔκαμνα! Ἀλλὰ ποτὲ ἡ Γερμανίη δὲν θὰ θελήσῃ νὰ φύγῃ καὶ νὰ μὲ ἀφήσῃ μόνον.

— Διότι ἡ κυρία Ρουβραὶ, εἶπεν ὁ Τρεγάν, εἶνε γυναῖκα καθὼς πρέπει... Τὸ λοιπὸν ὑποθέσατε, κύριε διευθυντά, ὅτι δὲν σὰς εἶπα τίποτε καὶ ἐὰν γίνη ὡς φοβοῦμαι τὸ κακὸν ἐὰν

εὑρεθῶν ἄνθρωποι οἱ ὅποιοι θὰ ἐπιτεθῶν ἐναντίον σας, πρέπει νὰ ἐλπίζετε ὅτι θὰ εὑρεθῶν καὶ ἄλλοι οἱ ὅποιοι νὰ σας προστατεύσουν, καὶ ὅτι ὁ καθείς των θὰ προσπαθήσῃ νὰ κάμῃ τὸ καθήκον του.

— Λοιπὸν, ἐπικνέλαθεν ὁ διευθυντὴς ἐξαπτόμενος, θ' ἀρνηθῶν; καὶ ἔπειτα . . . Ἦκουσας καλῶς τὰ σχέδια των;

Ὁ ἐργοδηγὸς ἀνέτεινε τοὺς ὤμους.

— Ἰσχυρίζονται ὅτι εἰς τὸ ταμεῖόν σας ὑπάρχουν χρήματα, καὶ ὅτι τὰ χρήματα αὐτὰ ἀνήκουν εἰς τοὺς ἐργάτας; περιπλῆξον δ' ὑπάρχει ἐδῶ, ὡς καὶ εἰς Σουαίν, μεγάλη παρακαταθήκη γαιανθράκων τὴν ὅποιαν . . .

— Τὴν ὅποιαν δὲν δύναμαι νὰ ἐξοδεύσω, ἀλλὰ αὐτὸ ἔπρεπε νὰ τὸ θεωρήσουν ὡς ἀπόδειξιν τῆς προθυμίας μου ὑπὲρ αὐτῶν, διότι καὶ με' ὄλην τὴν μεγάλην αὐτῇ προμήθειαν τοῦ γαιανθράκους, ἐγὼ ἐξακολουθῶ νὰ τοὺς παρέχω ἐργασίαν.

— Καὶ μήπως ἐννοοῦν ἀπὸ αὐτὰ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ! Τοὺς λέγουν ὅτι, θὰ καταστραφῶν αἱ ἀποθήκαι, θὰ γείνη ἀνάγκη νὰ ἐργάζωνται περισσότερον, καὶ ὅτι τότε θ' ἀνγκασθῶν οἱ ἄλλοι νὰ παραδεχθῶν τοὺς ὄρους τῶν ἐργατῶν. Εἶνε δυνατὸν νὰ τοὺς κάμουν νὰ πιστεύσουν τὴν ἀλήθειαν;

— Ἄ! τὸ γνωρίζω, ἀνέραξε μετ' ὀδύνης ὁ κ. Ρουβραί, τοὺς ξετρελλαινῶν ἐπειδὴ εἶνε καταδικασμένοι εἰς ἐπίπονον ἐργασίαν, ἔρχονται καὶ τοῖς ὑπόσχονται εὐημερίαν καὶ πλοῦτην, καὶ πῶς νὰ μὴ δελεασθῶν οἱ ἄθλιοι; Με' δύο λόγια, Τρεγάν, ἐγὼ μὲν ἐδῶ, καὶ αὐτὸ ἐννοεῖται δὲν θὰ μ' ἐμποδίσῃ ποσῶς νὰ λάβω τὰ μέτρα μου. . . . Θὰ τηλεγραφῶ καὶ πάλιν εἰς Δουαί διὰ νὰ στείλουν στρατόν! . . . Ὁ νομάρχης εἶνε εἰδοποιημένος.

— Εἴθε νὰ μὴ εἶνε πολὺ ἀργά, ἐπιθύρειν ἀποχωρῶν ὁ Τρεγάν.

Ὁ γέρον ἐργοδηγὸς εἶχε δίκαιον, διότι τὰ πράγματα εὑρίσκοντο εἰς χειρίστον σημεῖον. Εἶπομεν ἤδη ὅτι ἀπὸ πολλῶν μηνῶν οἱ ἐν τῷ μεταλλεῖῳ ἐργαζόμενοι διηγείροντο εἰς ἀπεργίαν, καὶ ὅτι κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ἠδύνατο αἱ σκευαροὶ νὰ συγκομίσωσι τὸν καρπὸν τῆς ἐργασίας αὐτῶν. Ἐπέκειτο ἡ ἀπεργεία, οὐδεὶς δ' ἠδύνατο νὰ προῖδῃ ποῦ ἐμελλε νὰ καταλήξῃ καὶ ἐὰν θὰ ἐσώζετο ἢ θὰ ἐπῆρχετο ἡ τελεία καταστροφή τῆς Μαντοῶ.

Ἐν τῇ κατακαπνιστῇ αἰθούσῃ τοῦ Βαθύλα, ἀρχαίου μεταλλουργοῦ, ὑπῆρχε πλῆθος ἐργατῶν, ὁ δὲ Βαθύλας κρατῶν μικρὸν ἀμφορέα ἐκ μεταλλοῦ περιεφέρετο ἀπὸ τραπέζης εἰς τράπεζαν πληρῶν τὰ κενὰ ποτήρια ζύθου, ἐκ τοῦ ὄξους ἐκείνου ζύθου ὅστις ἐπὶ τέλους προσθαλλεὶ τὸν ἐγκέφαλον ἢ μέθη ἐπέρχεται μὲν βραδεία, ἀλλ' ἐπέρχεται ἐπὶ τέλους, καὶ μέθη κακὴ καὶ ἀγρία.

Ἄλλως τε πρὸς ἐπίσπευσιν αὐτῆς ὁ Βαθύλας καλῶς πληρωμένος ἐκ τῶν προτέρων δὲν πραεῖχε διόλου κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας, ἀντήλλασε δὲ τὸν ἀμφορέα τοῦ ζύθου ἀντὶ λίτρας λευκῆς ρακῆς, φαβερᾶς *ζινέβρας*, ἥτις ἐπετύγχανε καὶ μεγάλως, τὴν ἐνέργειαν τοῦ ζύθου. Ἐν τῷ ἄκρῳ τῆς αἰθούσης ὁ Βάλτερ Χάνδελ ἰστάμενος ἐπὶ ἐξέδρας ἀπαρτιζομένης ἐκ τεσσάρων ἡνωμένων τραπέζων, ἐδημηγόρει, ἔλαμπε δ' ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ὁ ὀαίμων τῆς καταστροφῆς, τῆς δολιότητος καὶ τῆς ἀγριότητος, συσπῶν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

Ὡ! οὐδεὶς ἠδύνατο τότε ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν πρᾶον καὶ προσηγῆ Θεοδώρον Μενῶ, τὸν ἀνταποκριτὴν τοῦ βιενναίου Ἐω-

θινοῦ Ταχυδρόμου». Τοῦ στόματός του ἐξήρχοντο λέξεις ἀποπνέουσαι μίσος καὶ ἐκδίκησιν, λέξεις μεστὰὶ ἄφρου καὶ λύσσης, ταρασσουσαι καὶ ἐνθουσιάζουσαι τοὺς ἀκούοντας αὐτὸν ἀτυχεῖς ἐργάτας, ὠμίλει δὲ περὶ τοῦ θανάτου καὶ τῆς σφαγῆς τῶν πλούσιων ἐκείνων τῶν αἰτίων πάσης ἐνδείας! τῶν πλουσίων ἐκείνων, οἵτινες ἔζων ἐκ τῆς πείνης τῶν ἄλλων, τῶν μικρῶν, καὶ ἔπινον τὰ δάκρυά των! Ὡμίλει καὶ περὶ ἐλευθερίας καὶ ἀδελφότητος! . . .

Παρὰ τὸ βῆμα ὁ Γότλιβ ἔπινεν ἀκολουθῶν διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ τὸν κύριόν του, ἔτοιμος δ' ὢν νὰ ἐφορμήσῃ ὡς λυσσαλέος μολοσσὸς εἰς σύνθημα τῆς χειρὸς του.

Μετὰ τοῦ Βάλτερ Χάνδελ, τρὶς διὰ μακρῶν ἀνευφημισθέντα, τὸν λόγον ἔλαβεν αὐτὸς ὁ Βαθύλας, τὰς χειρὶδας τοῦ φορέματος ἔχων ἀνεσηκωμένως μέχρις ἀγκῶνος, καὶ τὴν κυανῆν καὶ ρυπαρὰν ἐμπροσθέλλαν του περιεζωσμένην εἰς τὴν ὄσφυν, οὗτος δὲ ὑπέδειξε τὸ θυμὸν.

Εἰς μόνος εἶνε ὁ ἐχθρὸς τῶν ἐργατῶν, εἰς μόνος ὁ ἐχθρὸς τοῦ μεταλλεῖου, ὁ κύριος τῆς Μαντοῶ... ὁ κύριος Ρουβραί!

Ἐπρεπε νὰ φονεύσῃ τὸν Ρουβραί· ὄφειλον νὰ τὸν φονεύσῃ, καὶ τὸ αἷμά του θὰ κατεπράυνε τὰ πάντα. Αὐτὸς εἶνε ἡ ἐξίλαστήριος θυσία.

Τὰ ποτήρια τῆς ζινέβρας ἔκχμαν καὶ πάλιν τὸν κύκλον πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως πρὸς ἐμψύχωσιν τῶν δειλῶν καὶ τὸ ἀπεκτηνωμένον καὶ ἀποτετυφλωμένον ἐκεῖνο πλῆθος ἠκολούθει τὸν Βάλτερ Χάνδελ καὶ τὸν Βαθύλαν βαῖνον ἵνα ἐφορμήσῃ κατὰ τῆς οἰκίας τοῦ κυρίου Ρουβραί.

Ἡ κιγκλιδωτὴ θύρα ἦτο κλειστή, ἀλλ' ὁ Γότλιβ διὰ σιδηρᾶς ράβδου ἀνέσκαψε τὰς βάρεις, αὐτὴ δὲ κλονισθεῖσα ἀνέωγῃ αἴφνης. Ναι! ἀλλ' ὀπίσθεν εὐρίσκετο ὁ Τρεγάν, τεινῶν τὴν χεῖρα καὶ ἐν αὐτῇ κρατῶν ρεθόλθερ, οἷς δὲ βληθεῖς ὁ μολοσσὸς εἰς τὸ μέτωπον καὶ τὸ στήθος, ἐκλονίσθη καὶ ἔπεσε χκαμαὶ ἀναίσθητος. Τὸ πλῆθος χωρὶς ν' ἀναχατισθῆ, διέβη πατῶν ἐπὶ τοῦ σώματός του.

Ε'

Φοικαλέα ἀγωνία.

Νῦν τὸ λυσσαλέον τοῦτο πλῆθος ἦτο ἀκατάσχετον καὶ ἡ μέθη του κατήντ' εἰς τὸ ὀξύτατον σημεῖον τῆς παραφορᾶς.

Ἡ βολὴ τοῦ πιστολίου ἐγένετο ἀφορμὴ τί πρὸς αὐτό, ἐὰν ἐφρονεῖθη ὁ Γότλιβ; μήπως δὲν ὑπῆρχον πλείστοι ὅσοι ἐν ταῖς τάξεσιν αὐτοῦ Γότλιβ, ἵνα τὸ ἐξερεθίσωσιν ἀκόμη εἰς τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς!

Ὁ κύριος Ρουβραί ἦτο ἐν τῷ γραφείῳ του, ὄρθιος δὲ ἰστάμενος πρὸ τῆς ἐστίας καὶ τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους σταυρῶν, ἀνέμενε... Τί; τὸν θάνατον! ἐνδομύχως ἦτο βέβαιος περὶ τούτου.

Ὁλίγω πρότερον σπαρακτικὴ σκηνὴ συνέβη. Ὁ Τρεγάν, ἐννοῶν τί ἐμελλε νὰ συμβῆ, κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ ἐκ τοῦ Βαθύλα καὶ ἔδραμεν ἵνα εἰδοποιήσῃ τὸν διευθυντὴν αὐτοῦ.

Οὐδεμίαν πλέον ἀπελείπετο ἀμφιβολία περὶ τῶν συμβησομένων καὶ ἀνάγκη ἐπεβαλλετο νὰ φροντίσωσιν ὡς τάχιστα περὶ τῶν δεόντων, καθόσον ἐπέκειτο ἡ ἐπίδρομὴ εἰς τὸ διευθυντήριον.

Δὲν ἔπρεπεν ἄρα γε νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν σύζυγον καὶ τὰ

τέκνα του! μήπως τὸ πλῆθος ἐν τῇ μέθῃ του, καὶ ὅταν μάλιστα ὀδηγῆται εἰς τὸ κκκὸν ὑπὸ τεράτων, σέβεται τι;

Μήπως καὶ τὸ ἱερώτερον αὐτὸ τῶν ἐπὶ γῆς, τὰ τέκνα αὐτά, εἶνε ἱκανὸν νὰ τὸ ἀναχαιτίσῃ! Ἄλλ' ἡ κ. Ρουβραὶ δὲν ἤθελε ποσῶς νὰ ἐγκαταλίπη τὴν οἰκίαν, ἐννοῦσα νὰ εὐρίσκηται παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ σύζυγου τῆς ἐν τῇ στιγμῇ τοῦ μεγάλου κινδύνου καὶ ἐδέησε νὰ μεταχειρισθῇ ὁ σύζυγος τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ, ὡς ἀνδρὸς, ἐδέησε νὰ ἐπιβάλῃ τὴν θέλησίν του, ἵνα ἡ μήτηρ παραλαμβάνουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, σπέρξῃ ν' ἀκολουθήσῃ τὸν ἐργοδηγὸν Τρεγάν, ὅστις ὠδήγησεν αὐτοὺς εἰς ἄσυλον, εἰς τὴν γειτονικὴν οἰκίαν τῆς οἰκογενείας Μερβέλ, πλουσίας οἰκογενείας, μηδὲν ἐχούσης νὰ φοβηθῇ ἀπὸ τὸ πλῆθος.

Ὁ κύριος Ρουβραὶ ἐνηγκαλίσθη τὴν σύζυγον αὐτοῦ μειδιῶν, ὅποτε ὁ θάνατος εὐρίσκετο ἤδη ἐν τῇ καρδίᾳ του.

— Δὲν εἶνε τίποτε, φίλη μου, τῇ εἶπε, θὰ περάσωμεν μόνον κακὴν στιγμὴν. Naί, ὁμολογῶ ὅτι οἱ ἐργάται αὐτοὶ εἶνε πολὺ ἠρεθισμένοι, ἀλλὰ κατὰ βάθος μὲ ἀγαποῦν· θὰ τοὺς ὁμιλήσω καὶ θὰ ἐπανέλθουν εἰς τὸ καθήκον των μετ' ὀλίγας στιγμᾶς θὰ εἶμαι πλησίον των.

Καὶ περιεπτύξατο τὰ τέκνα αὐτοῦ· ἀλλ' ὁ Πέτρος προσηλώθη εἰς αὐτόν.

— Θέλω νὰ μείνω! . . . θέλω νὰ μείνω! . . . ἀνέκραξε μετὰ λυγμῶν, ὡς εἰ εἶχε προαίτησιν τῶν συμβησομένων· καὶ ἐπὶ τινα λεπτὰ ἤκούοντο μόνον αἱ κραυγαὶ τῶν δύο μικρῶν παιδιῶν.

Ἄλλ' ἐπὶ τέλους ὑπήκουσαν ταῦτα καὶ ὁ Τρεγάν ἀπῆλθε παραλαβὼν καὶ τοὺς τρεῖς ἀνακουφίσεως ἄσκησε τότε βελτὸν στεναγμὸν ὁ κ. Ρουβραὶ καθόσον μόνος μένων ἠδύνατο ν' ἀποβλέψῃ εἰς τὸν θάνατον καὶ νὰ περιφρονῆσῃ αὐτόν, ἐνῶ δὲν συνέβαινε τὸ αὐτὸ ἐὰν εὐρίσκετο ἐνώπιόν του τὰ τέκνα καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ· ἠυλόγει δὲ τὸν Θεὸν ὅτι ἐμελλε μόνος νὰ ὑποφέρῃ.

Ὁ Τρεγάν ἐσπευδεν, ἐπιθυμῶν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν θέσιν του.

— Ἀς κάμωμεν γρήγορα, κυρία, ἔλεγε πρὸς τὴν νεκρὰν γυναικᾶ ἥτις δὲν ἔβλεπε ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν, εἰσὶν πρὸς νὰ ἐπιστρέψω πλησίον τοῦ κυρίου.

Καὶ ἐπανῆλθε στὰς ὄρθιους ὄπισθεν τῶν κιγκλιδῶν τῆς θύρας· ὅτε δ' αὕτη ἐνέδωκεν εἰς τὴν βίαν καὶ εἰσῆλθε τὸ ἀνθρώπινον ἐκεῖνο κύμα, εἶχε πυρβολῆσαι κατὰ τοῦ Γότλιβ, ὅστις ἐπέσεν . . .

Ὁ ἄλλος δὲν ἦτο ἐκ τῶν γνωστῶν του, ἦν στυσιαστῆς, πρᾶκτωρ ἐκεῖνων, οἵτινες ἤθελον νὰ σπείρωσι πανταχοῦ τὸν θάνατον καὶ τὴν καταστροφὴν.

Ὁ Τρεγάν ἐσπρώχθη καὶ κατερίφθη ὀλίγον μακρὰν τοῦ Τεῦτονος, πεδοπατηθεὶς καὶ οὕτως ὑπὸ τοῦ πλῆθους, πνέοντος τὰ μένεα κατὰ τοῦ διεθυντοῦ, καὶ ὄλος ἐκεῖνος ὁ ἐξηγριωμένος τῶν ἐργατῶν ὄχλος, συντριψὰς τὴν θύραν εἰσέβαλεν εἰς τὸ γραφεῖον, ἰδὼν ὅμως τὸν ἀνθρώπον ἐκεῖνον ἠρεμον, ὄρθιον ἰστάμενον καὶ περιφρονῶντα πάντα κινδύνους καὶ πάντα φόβον ἐδίστασεν ἐπὶ μικρὸν καὶ εἰσῆλθεν, ἀλλ' αἱ φωναὶ καὶ αἱ ἀγριαὶ κραυγαὶ ἤκούσθησαν αὐθις ἀποπνίξασθαι τὴν φωνὴν τοῦ κ. Ρουβραὶ· τότε δὲ ἤρξατο ἡ σκηνὴ τοῦ θανάτου.

Μυρία ἐξεφέροντο γνῶμαι, ἄλλοι μὲν ἤθελον νὰ κρύσωσιν αὐτὸν ζῶντα, ἄλλοι δὲ νὰ τὸν ρίψωσιν ἐντὸς φρέατος, δύο ὅμως τῶν ἐργατῶν ἔλαβον αὐτόν ἀπὸ τῶν χειρῶν καὶ ὤθουν πρὸς

τὰ πρόσω ὀδηγοῦντες εἰς αὐτὴν τὴν οἰκίαν του ἐν ἣ, κάπερ ἀπλουστάτη, ἐμέμφοντο αὐτόν ὅτι εἶχε πᾶσαν ἄνεσιν καὶ πᾶσαν πολυτέλειαν, θέλοντες αὐτόν πκρόντα εἰς τὴν σκηνὴν τῆς διαρπαγῆς.

Τὰ ἐπιπλα καὶ τὰ ἐκ πορσελάνης σκευὴ καὶ τὰ πολυφωτα ἐρίφθησαν τότε πάντα εἰς τὴν αὐλὴν, ὁ δὲ Ρουβραὶ ἐξοργισθεὶς ἠθέλησε νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τῶν βανδάλων, οὗτοι ὅμως ἐφορμήσαντες κατ' αὐτοῦ ἐρίφθησαν χαμαὶ αἰμόφυρτον, ἀλλ' ὅτε μὲν ἐκρατεῖτο ἐκ τοῦ παραπετάσματος καὶ ἡ αἱματοβαφῆς αὐτοῦ χεῖρ ἄφινεν ἔχνη αἱματος ἐπὶ τοῦ τοίχου, ὅτε δὲ ἐπιπτε πάλιν, ὅτε ἐπὶ τέλους, ἐγειρόμενον μετὰ μεγάλης προσπαθείας, κατέρριψε θηριώδης τις, πλήξας αὐτόν διὰ σιτήρας ραβδίου, τὸ δὲ σῶμα του ἐξερίφθη ἀπὸ τοῦ παραθύρου. Τότε τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς, κτηνώδους καὶ ἀγρίας, ἐλάμβανε πέρας, διότι ἐπιθετο πλέον τὸ πῦρ, ἀφοῦ συνέτριψαν καὶ κτηνάρισαν τὰ πάντα, ἡ δὲ συμφορὰ τῶν ἐμμανῶν ὠρχεῖτο χορὸν ἀγρίων καὶ καταχθόνιων πέριξ τῆς μεγάλης ἐκείνης πυρᾶς, γενικὸς ὅμως πυρβολισμὸς διέκοψε τὴν συμφορὰν, ἤκουσθησαν ἀγριαὶ τινες κραυγαί, τρεῖς ἀνδρες καὶ μία γυνὴ ἐπέσεν ἐντὸς τῶν φλογῶν, οἱ μὲν ὕπτιοι, οἱ δὲ προηγεῖς, καὶ οἱ λοιποὶ πάντες διεσκορπίσθησαν ὡς ὄρδῃ ἐντρόμων θῶων καὶ ἰκνῶν.

Ὁ πυρβολισμὸς ἐκεῖνος προήρχετο ἐκ τοῦ ἀφικνουμένου στρατοῦ ἐκ τῶν σπευδόντων μὲν, ἀλλὰ λίαν ἀργὰ καταφθάντων ὀραγόνων, διότι μετὰ τινος ὥρας οὐδὲν ἄλλο ἀπελείπετο ἔμπροσθεν τοῦ σωροῦ ἐκεῖνου τῶν ἐρειπίων, ἡ γυνὴ τις χήρα καὶ σχεδὸν παράφρων καὶ δύο ὄρφανὰ τέκνα ἐν ἀπογνώσει!

Ὁ Βάλτερ-Χάνδελ ὅμως ἠδύνατο νὰ χαρῆ καὶ νὰ θαυμάζῃ ἐαυτὸν καὶ τὸ ἔργον του, διότι τὰ πάντα διεξήχθησαν ἐξαιρέτα.

Ὁ αἱ μηχαναὶ τοῦ μεταλλείου ἦσαν μεταθεβλημέναι εἰς μυρία τεμάχια, καὶ πρὸ ἐξαμήνου ἦτο ἀδύνατος πᾶσα ἐπανάληψις τῶν ἐργασιῶν. Καὶ αἱ παρκαταθῆκαι δὲ τῶν γιανθράκων ἐν Σομαίν καὶ ἐν Ἀννίχῃ πυρποληθεῖσαι καὶ διασκορπισθεῖσαι, ἦσαν παντελῶς κατεστραμμέναι. Ἡ θέσις ἐπομένως ἔμενον ἐλευθέραι, καὶ ἡ ἀλλοδαπὴ ἠδύνατο νὰ ἐργασθῇ ἐξαιρέτα.

Ὁ Θεόδωρος Μενδῶ, ὁ ἀνταποκριτῆς τοῦ βιενναίου «Ἐωθίνου Τεχνολογίου», ὅστις καθ' ὅλην τὴν στάσιν προεφυλάσσετο, θὰ ἐλάμβανε βεβαίως μεγάλην ὠρεάν ἐπιστρέφων εἰς Παρισίους, καὶ ἐπ' ἀληθείας εἶχεν ὅλα του τὰ δίκαια.

Ἐπήρχετο ἡ νύξ, καὶ ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἀμυδρῶς φωτιζομένῃ ὑπὸ τῶν ἀκτίνων ἀνθρακίαις, λειψάνου τῆς πυρκαϊᾶς, εἰς τῶν κατακλειμένων, ὃν δὲν εἶχον εἰσέτι ἀνεγείρει, ἐποίησε κίνημα καὶ ἀφῆκε παραπεταμένον ἦχον, ἀλγεινὸν ῥόγγον ἦν ὁ Γότλιβ, ὅστις συνήρχετο, καθόσον δὲν εἶχε φρονεθῇ· ἀλλὰ καὶ δὲν ἦτο πολὺ καλὰ, διότι ὁ Τρεγάν δὲν ἀπέτυχε σκοπεύσας αὐτόν!

Ὁ ἄλλος Γότλιβ συνελθὼν ἐζήτηε βοήθειαν ἐν τῇ μητρικῇ αὐτοῦ γλώσσῃ, ὀραμόντες δ' ἀνήγειραν αὐτὸν μετὰ μυρίων προφυλάξεων, καὶ μετὰ μικρὸν διὰ φορείου μετήνεγκον εἰς τὸ νοσοκομεῖον.

Ὁ Γότλιβ ἦτο μόνος τότε, καθ' ἣν δὲ στιγμὴν τὸν ἀνήγειρον, ὁ Βάλτερ-Χάνδελ μὲ διαρκῆς εἰσιτηρίον Θεοδώρου Μενδῶ ἀπήρχετο διὰ τοῦ σιδηροδρόμου εἰς Παρισίους. Μήπως ὄφειλε νὰ μεριμνήσῃ περὶ τοῦ Γότλιβ, ὑποδοεὺς ὄργανου; . . .

Ἐάν αὐτὸς ἐφρονεῖθη, θὰ προσελαμβάνετο ἕτερος, ἄλλως δὲ ἄς εἴπωμεν τὴν ἀλήθειαν χάριν τοῦ Θεοδώρου, ὅτι καὶ οὗτος ἐάν ἐπιπτε πρηνῆς, ὁ Γότλιβ δὲν θὰ ἐμερίμνα περὶ αὐτοῦ περισσότερο.

Τῇ ἐπιούσῃ ὁ Θεόδωρος Μενδῶ ἐσήμαινε τὸν κώδωνα ἐν τῇ ὁδῷ Προνύ.

Ἐσεμνύνετο ὁ Θεόδωρος προσδοκῶν ἐν τῇ προσεχεῖ τῶν μετόχων συνελεύσει πληθὺν φιλοφρονημάτων.

— Δὲν συνέβη κανὲν δυσάρεστον ; ἠρώτησεν ἡ βαρωνίς, ἀφοῦ ἤκουσεν ἀδιαφόρως, ἂν καὶ ἐνδομύχως ἔπνεε λύσσαν, τὴν λεπτομερῆ ἀφήγησιν τῆς ἀνδραγαθίας τοῦ Βαλτερ Χάνδελ.

Ὁ Θεόδωρος ἀνταπήνησεν ἀδιαφόρως :

— Ὅχι... τίποτε... Εἶτα δ' ἀναλαβὼν τὸν λόγον,

— Ἄ ! ἐλησμόνησα, μὲ συγχωρεῖτε, ὁ Γότλιβ Θουρνερ ἐφρονεῖθη κατὰ τὴν συμπλοκὴν.

Καὶ δίκην ἐπικηδέϊου λόγου προσέθηκε :

— Γνωρίζετε, βαρωνίς, ὅτι διὰ νὰ πράξῃ κανεὶς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἀπαιτεῖται, ἀνάγκη νὰ ὑποστῇ θυσίας.

Ἡ κυρία δὲ Γούγκα ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν.

— Αὐτὸ εἶνε λυπηρότατον, θ' ἀναστατώσῃ τὸν κόσμον, διότι αὐτὴ ἡ μικρὰ Γερτρούδη θὰ βάλῃ κἄτι φωνίαις, καὶ καθὼς εἶνε πείσμων, δὲν θὰ ἠμπορέσωμεν νὰ τὴν ἡσυχάσωμεν.

Ἐν τῷ μεταξύ ἡ Γερτρούδη ἔρτσεν χωρὶς νὰ κρούσῃ τὴν θύραν εἰσῆλθε, καὶ στᾶσα ἐπὶ μικρὸν καὶ παρατηροῦσα ὅτε μὲν τὴν κυρίαν τῆς, ὅτε δὲ τὸν Θεόδωρον, ἠρώτησεν αἰφνῆς ἠρέμως καὶ σοβαρῶς :

— Ἀπέθανε, αἰ ;

Ἡ ἐρώτησις αὕτη ἦτο φοβερωτέρα ἢ ἐάν ἐξερρήγνυτο ἡ Γερτρούδη εἰς ὄργην, κρυγᾶς καὶ δάκρυα. . .

— Τί τὰ θέλεις, κορίτσι μου ; εἶπεν ἡ βαρωνίς, αὐτὰ ἔχει ὁ πόλεμος, ἀλλὰ μείνε ἡσυχῇ δὲν θὰ σὲ ἀφήσουν ἔτσι, θὰ φροντίσουν δι' ἐσέ, θ' ἀναγνωρίσουν τὰς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας ἔκαμες . . . δὲν θὰ σὲ λησμονήσουν.

Ἡ Γερτρούδη χωρὶς ν' ἀκούσῃ τὴν κυρίαν τῆς καὶ χωρὶς ν' ἀποκριθῇ, ἐπανέλαβε τὸν λόγον μετὰ τῆς αὐτῆς σοβαρότητος :

— Τὸ ἤξευρα ὅτι ἀπέθανε. . .

Καὶ χωρὶς νὰ περιμένῃ τὰς διαθεβαιώσεις τῆς κυρίας τῆς καὶ ὅσας ὁ Θεόδωρος ἐνόμιζε καλὸν νὰ προσθήσῃ ἐξῆλθε, πορευθεῖσα κατὰ πρῶτον εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς ὅπως παρεσκευασθῆ πρὸς ἀναχώρησιν, καθόσον τὸν Γότλιβ μόνον βλέπουσα, τὸν Γότλιβ μόνον συλλογιζομένη ἐπεθύμει πρὸ παντὸς νὰ μάθῃ ἐάν ὑπῆρχεν ἀκόμη καιρὸς νὰ τὸν ἴδῃ καὶ παλιν, νὰ μάθῃ ποῦ τὸν εἶθαψαν. Λαβοῦσα δὲ μεθ' ἑαυτῆς σακκὸν πλήρη ἀσπρορροῦχων ἀπῆλθεν.

Ὁ Γότλιβ ἦτο ἐν τῷ νοσοκομείῳ καὶ ἀπὸ τοῦ προσκεφαλαίου αὐτοῦ δὲν ἀπεμακρύνοντο δύο νοσοκόμοι.

Ὁ ἀσθενής, ἀφ' οὔτου συνῆλθε, κατειχετο ὑπὸ μεγάλης παραφορᾶς, καὶ βλέπων ἑαυτὸν ἀπωλεσμένον καὶ αἰσθανόμενος ὅτι ἐμελλε ν' ἀποθάνῃ, διήρχετο τὰς ὥρας τοῦ βλασφημῶν καὶ καταρρώμενος.

Ἐνόει νῦν ὅτι ἐξηπατήθη, καὶ ὅτι ἐάν ἐξήχθη τοῦ φρουρίου τοῦ Σπανδόου, τοῦτο ἐγένετο διὰ νὰ τὸν μεταχειρισθῶσιν ὡς μέσον, καὶ ἠδημόναι στρέφωσιν τὰς χεῖρας σπασμωδικῶς, ἀφρίζων καὶ ἀπωθῶν τὰς ἀτυχεῖς νοσοκόμους, αἵτινες ἐγένοντο ἔντρομοι ἐκ τῆς φρικαλέας ταύτης ἀγωνίας.

Προσεπάθησαν νὰ τῷ ὁμιλήσωσι περὶ τῆς ἀνάγκης νὰ προσκληθῆ πνευματικὸς, καὶ ὡς ἐνόει καλλίστα τὴν γαλλικὴν, ἂν καὶ ὁμίλει αὐτὴν κακῶς, ἐνόησε καλῶς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον τῷ εἶπον, ἀπεκρίθη δὲ διὰ φοβερῶν ἀρῶν καὶ βλασφημιῶν, λέγων ὅτι τὰ μέγιστα θὰ ἔχαιρε βλέπων ἱερέα, διότι εἶχε μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ πνίξῃ ἕνα πρὶν ἢ ἀποθάνῃ.

Ἡ μία τῶν σφαιρῶν τοῦ Τρεγάν ἡ εἰσελθοῦσα εἰς τὸ στήθος ἀπέβη ἀδύνατον νὰ ἐξαχθῇ, καὶ ἡ φοβερά φλόγῳσις ἐμελλε βαθμηδὸν ν' ἀποπνίξῃ τὸν Γότλιβ.

Ταυτῆ ἦτο ἡ διάγνωσις, ἣν ὁ ἱατρός τοῦ νοσοκομείου ἐποιεῖ τῇ πρωίᾳ τῆς ἐπιούσης παρὰ τὴν κλίνην τοῦ πάσχοντος, λαμβάνων τὴν προφύλαξιν νὰ ὁμιλῇ ταπεινοφώνως ὁ Γότλιβ ὁμοῦς τὸν ἤκουεν, ἢ κάλλιον εἰπεῖν, τὸν ἐνόει καλλίστα.

Χεῖρ ἤψατο ζωηρῶς τοῦ ἱατροῦ ἀπὸ τοῦ βραχίονος, ἦν δὲ τῆς Γερτρούδης ἔρτσεν, ἥτις κατώρθωσε νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς αἰθούσης εἰσῶσασα ἐντὸς αὐτῆς ὡς ὄφις !

— Λοιπὸν, εἶπε μετὰ τῆς αὐτῆς παγερᾶς φωνῆς, λοιπὸν θ' ἀποθάνῃ :

Ὁ ἱατρός ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν.

— Θὰ κάμωμεν ὅ,τι ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἡμᾶς διὰ νὰ τὸν σώσωμεν, ἀπεκρίθη ἐν ὑπεκφυγῇ.

Ἄλλ' ἡ Γερτρούδη δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ πιστεύσῃ, τὰ πάντα δὲ ἀκούσασα ἐγνώριζε ποῦ νὰ βασισθῇ.

— Καὶ πότε θ' ἀποθάνῃ ; ὦ ! ἠμπορεῖτε νὰ μὲ τὸ εἰπῆτε, ἐξηκολούθησεν εἰπούσα, διότι ἐγὼ πρὸ ὀλίγου ἤμουν ἐδῶ ἴσως τὸ ἐσπέρας. Δὲν σὰς ζητῶ τίποτε ἄλλο παρὰ τὴν ἀδειαν νὰ μείνω εἰς τὸ πλευρὸν του ἕως τότε.

Καὶ πάντες οἱ λόγοι οὗτοι ἀπηγγέλθησαν ἐν τῷ αὐτῷ τόνῳ, ἄνευ ὀρμῆς καὶ ἄνευ δακρύων.

— Εἶνε γενναία αὐτὴ ἡ γυνή, εἶπε ταπεινοφώνως ὁ ἱατρός.

Ὁ Γότλιβ ἀνεγνώρισε τὴν Γερτρούδην καὶ ἀμέσως ἐπραῦνθη... δυνάμενος τοῦλάχιστον νὰ τὴν ἴδῃ καὶ παλιν, νὰ τὴν ἀποχαιρετίσῃ.

Ἡ Γερτρούδη ἐκῆθησε παρὰ τὴν κλίνην τοῦ ἐπιθανάτου, τοῦ ἱατροῦ παραδεχθέντος τῆς αἰτήσεως αὐτῆς, καὶ λαβοῦσα μίαν τῶν χειρῶν τοῦ Γότλιβ, παρέμεινε αὕτως ἐφ' ἱκανὸν χωρὶς νὰ τῷ εἶπη τι. Ἐπὶ τέλους ὁμοῦς τῷ εἶπε :

— Πολὺ ἄσχημα ἐκάμαμεν, Γότλιβ, τὸ βλέπετε ; νὰ τοὺς ἀκούσωμεν καὶ νὰ κάμωμεν τὸ κακὸν πρὸς χάριν των.

— Ἄ ! μπᾶ ! ἀνταπήνησεν ὁ ἐπιθανάτος, ὅλα αὐτὰ εἶνε ἀνοησίαι.

Ἡ Γερτρούδη ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν.

— Ὅχι, ὄχι, εἶπεν, ἐγνώριζα καλὰ τί ἔκαμναν καὶ αὐτοὶ σὲ ἐσκότωσαν.

— Ὅσον δι' αὐτὸ νὰί, αὐτὸς ὁ Μενδῶ μ' ἔκαμε νὰ πῶ, καὶ μοῦ εἶπεν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἔμβω εἰς τὸ σπῆτι καὶνὰ βάλω φωτιά ; δὲν ἠμπορέσα ὁμοῦς νὰ βάλω, διότι μὲ ἐκτύπησαν προτῆτερα . . .

— Καὶ ὁ Θεόδωρος ἦτο μαζῆ σου ;

Ὁ Γότλιβ ἐκινήθη τεταραχμένος ἀντὶ ν' ἀποκριθῇ καὶ ἐδείκνυε τὴν πυγμὴν εἰς ἀόρατον ἐχθρόν, ἐνῶ ἡ Γερτρούδη ἐπαγελαμβάνεν :

— Ἐκάμαμεν πολὺ ἄσχημα, Γότλιβ, δὲν ἔπρεπε νὰ τοὺς ἀκούσωμεν.

Ἡ ἡρεμία αὕτη ἦτο φαινομενικὴ, καὶ ὁ παρατηρῶν προ-

σεκτικῶς τὴν Γερτρούδην ἠδύνατο νὰ πεισθῇ περὶ τῆς κοχλαζούσης ἐν ἐκυτῇ καταγιγῶς.

Νῦν ὅτε ἡ Γερτρούδη παρέμενεν ὡς νοσοκόμος παρὰ τὴν κλίνην τοῦ Γότλιβ, αἱ νοσοκόμοι δὲν ἐτόλμων πλέον νὰ πλησιασῶσι, φοβούμεναι τὸ ὄχρον πρόσωπον τῆς γυναικὸς ταύτης καὶ τοὺς ψυχροὺς καὶ ἀτενεῖς αὐτῆς ὀφθαλμούς.

— Δὲν σὰς χρειάζομαι, ταῖς εἶπε, θὰ τὸν περιποιηθῶ ἐγώ, ἀφήσατέ με.

Ἄλλ' οὐδὲ ἱερέως ἀνάγκη ὑπῆρχε, διότι ὁ Γότλιβ εἰσέτι ἔλεγεν ὅτι θὰ τὸν πνίξῃ, ἡ Γερτρούδη δὲ ἦτο ἰκανὴ νὰ τὸν βοηθήσῃ ἐν τῇ λύσει, ἣν ἤσθαινετο κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ἐναντίον τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἀπαξάπαντος.

Ἡδύνατον νὰ καταφύγῃσιν εἰς τὴν προσευχὴν, τὴν εἰς τὴν ὑπομονὴν ἄγουσαν, διότι ἀμφότεροι ἐζήτουν ὀρμεμφύτως νὰ ἐκδικηθῶσιν, ἀμφότεροι ἐζήτουν θῦμα.

Ὁ ἰατρός δὲν ἠπατάτο, ἀγγεῖλες ταχεῖαν τὴν ἀγωνίαν τοῦ Γότλιβ Θούρνερ, διότι ἐπλησίαζεν αὐτῇ. Αἱ δυνάμεις τοῦ κολλοσσεῦ ἠλαττοῦντο ἀπὸ ὄρας εἰς ὥραν, ὁ δὲ ὀφθαλμὸς του ἐγίνετο ὑαλώδης προσηλωμένος εἰς τὸν τῆς Γερτρούδης, ἄνευ ἐκφρασεως ὅμως, ἄνευ βλέμματος καὶ ἄνευ ζωῆς.

Κατὰ στιγμὰς κατελάμβανεν αὐτὸν λύσσα ἐπὶ τῷ ὅτι ἐπεσεν ἠπτηθεῖς, καὶ τότε φρικτὰς ὑφίστατο νευρικὰς κρίσεις.

Ἡ Γερτρούδη οὐδόλως ἀπειροῦτο νὰ καταπραύνη αὐτόν. Μὴ τάχα καὶ ταύτην παρομοίᾳ δὲν κατέχευε λύσσα;

Καὶ ἐσπεύδον μὲν εἰς τὰς ἀγκῆρας αὐτῶν κραυγὰς αἱ νοσοκόμοι καὶ ὁ πνευματικὸς, ἀλλ' ἴσταντο μακρὰν, διότι ἡ Γερτρούδη ἔρπενε διὰ τὴ φωνῆς καὶ τῶν χειρωνακίων ἀποθούσα αὐτοὺς τοὺς ἀπεμακρυνεν ἐπαναλαμβάνουσα:

— Ὅχι, ὄχι, σείς, ὄχι σείς, ἄφετέ τον ν' ἀποθάνῃ ὅπως θέλει.

Ἐπὶ τέλους ὁ ρόγχος ἤρξατο, ὁ Γότλιβ ἀπῆκεν ἡρεμότερος κραυγὰς, αἵτινες ἦσαν μολακταῦτα πένθιμοι, παραινόμενοι ὃ' ἀπέληγον εἰς ἀπαίσιον ρόγχον, ὅμοιον πρὸς τῶν κλαιόντων κυνῶν.

Ἐπὶ τέλους ἐτανύσθη προσφῶρον ὑστάτην βλασφημίαν: ἐπληξεν τὸν ἀέρα διὰ τῶν χονδρῶν αὐτοῦ χειρῶν καὶ ἐπεσεν ὑπτίως, ἀκαστρέψκας σπασμωδικῶς τὸ στόμα.

Εἶχεν ἐκπνεύσει!

Τότε ἡ Γερτρούδη καταλιποῦσα τὴν θέσιν ἐπλησίασε τὸν νεκρὸν τοῦ Γότλιβ, παρετήρησεν αὐτὸν ἄνευ στεναγμοῦ καὶ ἄνευ ὀκρυῶν, εἶτα δ' ἀπῆλθε μὴδὲν εἰπούσα πρὸς ἀποχαριστισμὸν, οὔτε πρὸς τοὺς νοσοκόμους, οὔτε πρὸς τοὺς ἰατροὺς, αἱ νοσοκόμοι μάλιστα ἔντρομοι παρεμέρισαν ἴν' ἀφήσῃσιν αὐτῇ ἐλευθέραν τὴν διακθασιν, καὶ ὡς ἐκ τούτου οὐδὲ κἄν ἐβλεπε ταύτας.

Ὁ Γότλιβ ἀπέθανε καὶ τὸ πᾶν συνίστατο εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ. Καὶ περὶ μὲν τοῦ νεκροῦ οὐδόλως τὴν ἐμελε, περὶ δὲ τῆς ψυχῆς του οὐδόλως ἐπίστευεν. Ὀλίγον δὲ τὴν ἐμελλε καὶ περὶ τοῦ εἰς τίνα ὀπὴν θὰ ἐρρίπτετο ὁ νεκρὸς τοῦ Γότλιβ, διότι εἶχεν ἤδη νὰ ἐπιτελέσῃ νῦν καθήκον...

ΣΤ'

Ἱστορία τοῦ Πομπόννη.

Θ' ἀφήσωμεν νὰ παρέλθωσιν ὀλίγα ἡμέρηι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γότλιβ Θούρνερ καὶ θὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸν Λέοντα Λαφρεσάνζ, ὃν ἀνευρίσκωμεν πρῶϊαν τινὰ λιτῶς γευματίζοντα ἐν τῇ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Λαθροῦγιέρ κατοικίᾳ του.

Ὁ νεκρὸς δημοσιογράφος ἦτο σφόδρα τεθλιμμένος, μὴ ἀγνωσῶν ὅτι ἡ Βέρθα δὲ Κερμόρ ἐξηκολούθει νὰ ἔχῃ κεκλεισμένην τὴν καρδίαν τῆς πρὸς αὐτόν.

Παρήλθον πλέον αἱ ἄλλοτε διαχύσεις.

Καὶ καὶ μὲν ἐβλεπεν αὐτὴν σγανάκις, πλειστακίς τῆς ἐβδόμαδος μάλιστα, ἐν τῇ ὁδῷ Κωμάρταιν κατὰ πρῶτον, ὁ θεῖος Φιλῆμων ἐφαίνετο πάντοτε μελιχιώτατος καὶ ἡ θεία Ἐλβίρα τῷ ἔστειλε πάντοτε τοὺς αὐτοὺς στεναγμούς καὶ τοὺς ὀφθαλμούς ἔστρεφε μετὰ τῆς αὐτῆς ἀκρας τρυφερότητος καὶ ἐκεῖ ἐν ταῖς συναναστροφαῖς ὅπου συνήντα τὴν Βέρθαν, ἐχθρῆρε μάλιστα μετ' αὐτῆς, ἀλλὰ κατενόει ὅτι ἡ νεκρὸς δὲν ἐθεώρει αὐτὸν ἄλλως ἢ ὡς τοὺς εἰκοσιν ἐκείνους κομψομομένους νέους, οἵτινες συνηγείροντο περὶ ἑαυτὴν.

— Τοῦ λοιποῦ, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν μετὰ πικρίας, τίποτε δὲν θὰ εἶνε ἰκανὸν νὰ συντρέψῃ τὸν περιβάλλοντα τὴν καρδίαν αὐτῆς πάγον. Ἄχ! καὶ νὰ ἦτο ἐδῶ τουλαχιστον ὁ Φλαβιανός, ἐκεῖνος θ' ἀνύψου τὸ ἠθικόν μου! Ἄχ! πολὺ καλὰ ἔλεγεν ὁ φίλιτατος Φλαβιανός ὅτι κατέστρεψα τὴν εὐδαιμονίαν μου. . . Ἀπέτυχεν ὁ βίος μου. . .

Καὶ ἐνῶ ὁ Λαφρεσάνζ ἐμονολόγει τοιροτοτρόπως, τὸ αὐτὸ ἔπραττε καὶ ἡ βικωνίς ἐν τῇ κατὰ τὴν ὁδὸν Προῦ εἰκίᾳ τῆς.

Ἡ κατάσκοπος διετέλει ἐν μεγάλῃ ἀμηχανίᾳ: ἐνόει ὅτι τὰ κατ' αὐτὴν δὲν ἐθαίνον καλῶς. Καὶ ὡς μὲν εἶδομεν, μικρὸν ἐσήμαινε τοῦ Γότλιβ ὁ θάνατος, οὐδὲν μάλιστα δυνάμεθα εἰπεῖν ὅτι ἐσήμαινε, ἢ ἀναχώρησις ὅμως, ἢ ἀπρόσπτος ἐγκαταλείψις τῆς Γερτρούδης ἔρπενε τὴν ἐβασάνιζε, διότι ἐνόει ὅτι ἐπρόκειτο περὶ μίσους, καὶ αὐτῇ, ἡ τετριμμένη εἰς πᾶσαν ραδιουργίαν, ἐσκέπτετο δικαίως ὅτι δὲν ὑπάρχουσι μικροὶ ἔχθροι.

Ἐτερον μέλαν σημεῖον ἦν ὁ Λαφρεσάνζ, τῇ διέφευγεν οὐτος τέλεον, καὶ ὁ μόνος ἀνὴρ ὃν πράγματι ἠγάπησε κοινὸν μόνον καὶ στιγμιαῖον ἠσθάνθη πρὸς αὐτὴν ἔρωτα, ταχεῶς στραφείς πρὸς τὸ πρῶτον ἀντικείμενον τοῦ ἔρωτός του καὶ μὴ ἀποσπώμενος πλέον ἀπ' αὐτοῦ: μᾶτην δ' ἐπίστευεν αὐτῇ ὅτι θὰ ἐπαχῆρχετο πρὸς αὐτὴν, καθόσον αἱ συμβουλαὶ καὶ ἴσως αἱ ἐκμυστηρεύσεις τοῦ Φλαβιανοῦ Μωροῦ διέρρηξαν τέλεον τοὺς ποσοῦτον ἰσχυρῶς συγκρατοῦντας αὐτὸν πρὸς αὐτὴν δεσμούς.

Καὶ μολακταῦτα ἐπέθυμει νὰ κερδίσῃ πάλιν τὸν νέον αὐτὸν ὅστις τὴν διέφευγε, διότι πᾶς ἄλλος ἔρωσ ἐνέπνεεν αὐτῇ φρίκην, ἀλλὰ καὶ ὤφειλεν ἀναγκαῖότατα νὰ λάβῃ μίαν ἀπόφασιν, διότι ἡ παράτασις τοιοῦτου βίου ἦν ὑπερτέρα τῶν δυνάμεων τῆς.

Ἄχ! ἂν κατώρθου ν' ἀπαλλαγῇ τοῦ Φλαβιανοῦ Μωροῦ!

Ἐξέφυγεν οὗτος λέγων ἀναφανδὸν ὅτι ἀπῆρχετο εἰς Ἀγγλίαν, πράγμα πιστευτόν, ἡ δὲ κ. δὲ Γούγκα ἦτο βεβαία ὅτι ἐπεδίωκε τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος τοῦ χρυσοῦ φύλλου καὶ ἐφρόνει ὅτι ἀπῆλθεν εἰς τὸν Κεράτιον Πύργον πρὸς ἀνακάλυψιν νέων ἐγγράφων.

[Ἐπεταὶ συνέχεια.]